

پای درس علی‌ع
چایگاه نیکوکار و بدکار
امام علی(ع): «شخص نیکوکار از کار نیک، خوب‌تر و فرد بدکار از کار بد، بدتر است.»
نهج‌البلاغه-حکمت ۳۲

مقاله وارده
دکتر علیرضا معشوری *

جنگ – آتش بس – مذاکره

یکسی از باورهای رایج در میان تحلیل‌گران این است که هر گونه درگیری نظامی در نهایت به دلیل افزایش تنش‌ها به میز مذاکره ختم می‌شود و مذاکره تنها راه خروج از بن‌بست‌های جنگی و دستیابی به آتش‌بس یا صلح پایدار است. اما ماهیت تنش‌های میان جمهوری اسلامی ایران و رژیم تروریستی آمریکا نشان می‌دهد که تکرار این رویکرد در واقع تداوم یک چرخه معیوب از جنگ – آتش‌بس – مذاکره است. در این چرخه، مذاکرات هرگز برای حل ریشه‌ای اختلافات به کار گرفته نمی‌شود؛ هدف آمریکا ادامه این چرخه، بیشتر برای مدیریت موقت تنش‌ها، بازسازی توانمندی‌ها، خرید زمان و یا فرسایش اقتصادی – سیاسی ایران است. بنابراین آنچه بر ظاهر به عنوان پایان جنگ از طریق مذاکره دیده می‌شود، فقط یک وقفه نظامی است که بستر را برای دور بعدی درگیری آماده می‌کند. اگر نگاهی به مذاکرات پیشین ایران و آمریکا بیندازیم می‌بینیم که هرگاه مذاکره‌ای صورت گرفته، اختلافات هرگز برطرف نشده و آمریکا از هر فرصت برای بازتعریف استراتژی‌های خود بر علیه ایران استفاده کرده است. این حقیقت نشان می‌دهد که تکیه به مذاکره به عنوان راه نجات در واقع پذیرش ادامه همین چرخه تکراری است که در نتیجه آن، جنگ هرگز به معنای واقعی به پایان نمی‌رسد.

یکی از مهم‌ترین نکات در مدیریت این تقابل، نحوه نمایش مواضع ایران در برابر دشمن است. حتی اگر مسئولین و به خصوص تیم مذاکره‌کننده ایران در لایه‌های پنهان یا در استراتژی‌های کوتاه‌مدت خود به دنبال بازگشت به میز مذاکره باشند، باید در سطح کلام و رفتار و مواضع رسمی، به شدت از هر گونه ابراز امید، اشتیاق یا نیاز به مذاکره پرهیز کنند. هرگونه سیگنال مبنی بر تمایل به مذاکره، به عنوان نشانه ضعف تعبیر می‌شود. آمریکا هرگونه اشتیاق ایران برای گفت‌وگو را به عنوان نشانه‌ای از فرسودگی توانمندی‌ها و موقعیت فشار اقتصادی بر ایران برداشت می‌کند.

این گزاره که برخی می‌گویند برای پایان دادن به جنگ باید مذاکره کرد، در مورد جنگ ایران و آمریکا صدق نمی‌کند؛ زیرا جنگی که ماهیت آن بر پایه تضاد در مبانی وجودی و اصولی باشد، با ابزارهای دیپلماتیک پایان نمی‌یابد. جنگی که در اثر مذاکره و با مذاکره آغاز شده، با مذاکره پایان نمی‌یابد. باید این پرسش اساسی را مطرح کرد که اگر مذاکره واقعا ابزاری کارآمد برای حل اختلافات میان دو طرف بود، چرا اصلا منجر به جنگ شد؟ پاسخ بدیهی این است، وقتی مذاکره در سطح مبانی و اصول شکست می‌خورد، جنگ آغاز می‌شود. بنابراین جنگی که در اثر شکست مذاکرات آغاز شده است، نمی‌تواند با همان ابزاری که پیش‌تر ناکارآمد بوده یعنی مذاکره، به پایان رسد.

درک تفاوت میان پایان جنگ و حل‌وفصل اختلافات سیاسی بسیار مهم است. بسیاری از تفکلات، تنها منجر به توقف تلیک گلوله می‌شوند، اما ریشه‌های سیاسی و ایدئولوژیک جنگ را بدون تغییر و حل‌شدنه باقی می‌گذارند. در مورد جمهوری اسلامی ایران و آمریکا، ما با اختلافات سلیفه‌ای با اختلاف منافع ساده روبرو نیستیم که بتوان بر سر آنها مصالحه کرد یا از طریق داووستد سیاسی به تقاهم رسید. این اختلافات، ماهیتی بنیادین و ساختاری دارند، یعنی تضاد در تعریف دولت، حاکمیت، عدالت و نظام جهانی، وقتی تضاد در سطح مبانی اصولی باشد مذاکره تنها زمانی به نتیجه می‌رسد که یکی از طرفین، مبانی و اصول خود را کنار گذاشته و تسلیم کامل شود. از آنجا که جمهوری اسلامی ایران بر مبانی اصولی خود استوار است و آمریکا نیز در استراتژی خود بر اساس منافع ساختار سیاسی عمل می‌کند، هرگونه مذاکره‌ای در این سطح در واقع تکرار همان بن‌بستی است که پیش از جنگ وجود داشت. باید تأکید کرد که اعتقادات و مبانی اصولی یک نظام، موضوع مذاکره نیستند، بنابراین هر کس ادعا کند که می‌توان با مذاکره، تضادهای بنیادین ایران و آمریکا را حل کرد، در واقع هرگز ماهیت این تضادها را نشناخته و از آثار ترویج همان تفکری است که دهه‌هاست منجر به شکست‌های متوالی در توقافتات کوتاه‌مدت شده است. به همین دلیل مذاکره شاید فقط بتواند جنگ فعلی را پایان دهد.

از اهداف استراتژیک آمریکا در زمان جنگ و فشار، کنترل قیمت جهانی نفت برای کاهش درآمدهای ایران و در عین حال جلوگیری از شکو‌های اقتصادی در داخل خاک آمریکا است. در این‌جا مدیریت کلام و موضع‌گیری رسمی مسئولین ایران نقش کلیدی ایفا می‌کند. اگر مسئولین ایرانی با بلابردن سطح تنش در کلام و اعلام مواضع تند و قاطع در مقابل آمریکا عمل کنند، می‌توانند فشار روانی شدیدی بر بازار جهانی انرژی وارد کنند. اعلام مواضع ضد مذاکره و تداوم لحن تند، این پیام را به جهان مخابره می‌کند که وضعیت در حال تبدیل شدن به یک روایتوری تام و تمام است و هیچ توافقی وجود نخواهد داشت. نتیجه این رویکرد تنش‌زا در بازار جهانی نفت منجر به افزایش قیمت‌ها می‌شود. اما اگر مسئولین ایران در کلام خود اشتیاق به مذاکره نشان دهند، آمریکا این موضوع را به عنوان پذیرش شکست یا کم شدن تنش‌ها به بازار جهانی معرفی می‌کند و از این طریق می‌تواند قیمت نفت را پایین نگه دارد یا آن را کنترل کند. اجازه دادن به پایین آمدن قیمت نفت در شرایطی که آمریکا مجددا عملیات نظامی یا حملات خود را آغاز کرده است، به معنای کمک به استراتژی آمریکا برای خنثی‌سازی اثرات جنگ است. مسئولین باید هشیار باشند که هر کلمه‌ای که استفاده می‌کنند می‌تواند باعث یک تغییر بزرگ در بازار نفت شود. به بیسان دیگر تنش در کلام و ابراز بی‌زاری از مذاکره در این مقطع، یک ابزار اقتصادی برای افزایش فشار بر آمریکا و افزایش درآمدهای ایران است.

جمهوری اسلامی ایران در حال حاضر در موقعیتی قرار دارد که می‌تواند از فرصت‌های موجود در این جنگ استفاده کند تا به جای پذیرش چرخه‌های تکراری، راهبردی را به پیش ببرد که یکبار برای همیشه این تقابل را به پایان برساند. پایان دادن به این چرخه هرگز از طریق مذاکره و تقابل نیست، بلکه در لحظه توسط دولت تروریست آمریکا نقض می‌شوند امکان‌پذیر نخواهد بود؛ این هدف فقط و فقط از طریق تغییر توازن قدرت میسر خواهد بود، آن هم به گونه‌ای که طرف مقابل دیگر نتوان با جسارت شروع مجدد جنگ یا فشار را نداشته باشد.

در چنین فضای متناقضی، هشاری در اعلام مواضع رسمی، یک ضرورت دیپلماتیک و امنیتی است. هرگونه رفتاری که نشان‌دهنده تمایل به مذاکره باشد، در حقیقت به نفع استراتژی کنترل قیمت نفت و مدیریت تنش توسط آمریکا است. تنها راه خروج از این چرخه این است که ایران به جای امید بستن به مذاکره، توانمندی‌های خود را به سطحی برساند که تقابل سخت و نرم برای آمریکا پرهزینه باشد.

جمهوری اسلامی ایران باید از این دوران منازله به عنوان یک فرصت طلایی استفاده کند تا با عبور از چرخه جنگ – آتش‌بس – مذاکره، به سویی یک نقطه پایان قطعی حرکت کند. مسئولین باید بداندند که در تقابل با رژیمی مانند آمریکا، موضع تند بسیار مؤثرتر از اشتیاق به گفت‌وگو است. از این رو هرگونه ابراز اشتیاق و ابزاری برای بازگشت به میز مذاکره در حالی که تضادهای بنیادین پابرجا هستند، تنها به معنای تداوم و طولانی کردن چرخه جنگ – آتش‌بس – مذاکره است؛ و به جای آنکه راهکار باشد تبدیل به بخشی از استراتژی طرف مقابل برای جلوگیری از رسیدن ایران به یک نقطه بازآوردنی کامل می‌شود. برای جلوگیری از تکرار این چرخه باید پذیرفت که تقابل سخت و نرم میان ایران و آمریکا تنها زمانی به پایان می‌رسد که این تقابل به یک نتیجه قطعی و نهایی برسد؛ نتیجه‌ای که دیگر جای هیچ مذاکره‌ای را باقی نگذارد.

مهم‌ترین میدان نبرد امروز

عرصه اقتصاد و معیشت مردم است

پزشکیان در جلسه شورای عالی قضائی:

رئیس‌جمهور با تأکید بر اینکه عدالت،

مهم‌ترین پایه حفظ نظام حکمرانی و معیشت

مردم، اصلی‌ترین میدان نبرسد در جنگ

اقتصادی است، گفت: امروز بیش از هر زمان

دیگری به وحدت، همدلی، تصمیم‌گیری

مبتنی بر خرد جمعی و همراهی همه ارکان

کشور نیاز داریم و دولت نیز با بهره‌گیری از

همه ظرفیت‌ها، اصلاح ساختارهای ناعادله‌اند و

خدمت به مردم را با جدیت دنبال خواهد کرد.

مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور صبح روز

دوشنبه ۲۹ تیرماه ۱۴۰۵ در جلسه شورای عالی

قضائی با گرامیداشت یاد و خاطره رهبر شهید و

همه شهدای والا مقام جنگ تحمیلی اخیر، عدالت

را بنیادی‌ترین رکن پایدار ی هر نظام حکمرانی

دانست و تصریح کرد: بقای حکومت‌ها در گرو

اجرای عادلانه قانون و احقاق حقوق مردم است‌از

دینی، اساتید و روحانیت معظم فرا گرفتاهم، باور

وجود نداشتنه باشد، اساساً هیچ نظام و ساختاری

دوام نخواهد داشت.

رئیس‌جمهور با اشاره به جایگاه عدالت در

معارف اسلامی، تحقق آن را مهم‌ترین مسئولیت

مدیران نظام اسلامی برشمرد و اظهار داشت: امروز

که این مسئولیت را پذیرفته‌ایم، بزرگ‌ترین دغدغه

و رنج ما، تفاوت‌ها، بی‌عدالتی‌ها و کاستی‌هایی است

که در نظام اداری و مدیریتی کشور وجود دارد. البته

حل این مشکلات به هیچ‌وجه ساده نیست، اما خود

را موظف می‌دانیم که برای رفع آن‌ها تلاش کنیم.

اگر در انجام این مسئولیت کوتاهی کنیم و نتوانیم

این مشکلات را برطرف سازیم، باور دارم که در

پیشگاه خداوند پاسخ قانع‌کننده‌ای نخواهیم داشت.

پذیرفتنی نیست که در جامعه مشکلات معیشتی

بیکاری و فقر گریبانگیر مردم باشد

پزشکیان رسیدگی به مشکلات معیشتی مردم

و حمایت از اقشار آسیب‌پذیر را از مهم‌ترین تکالیف

دینی و حکمرانی دانست و افزود: از منظر اعتقادی،

پذیرفتنی نیست که در جامعه‌ای زندگی کنیم که

مردم با مشکلات معیشتی، بیکاری، فقر و گرفتاری

دست‌وپنجه نرم کنند و ما صرفاً به انجام برخی

اقدامات دیگر دل‌خوش باشیم. در قس‌ران کردیم

بخش مهمی از پرسش‌های روز قیامت درباره این

است که چرا به پنهان، نیازمندان و مستضعفان

رسیدی نکردید.

رئیس‌جمهور با استناد به آموزه‌های قرآنی،

بی‌تفاوتی نسبت به محرومان را از مهم‌ترین عوامل

انحراف و سقوط جوامع معرفی کرد و با تأکید بر

مسئولیت مشترک همه ارکان اجرایی کشور در قبال

مشکلات مردم، تصریح کرد: دولت و همه مسئولین

است که در کنار ما خدمت می‌کنند، نمی‌توانیم نسبت

به چنین شرایطی بی‌تفاوت باشیم. این وضعیت

به‌سادگی قابل اغماض نیست. نمی‌توانیم صرفاً به

این بسنده کنیم که مسئولیتی بر عهده‌داریم و در

جایگاه مدیریت قرار گرفته‌ایم. این دغدغه هواره

در ذهن و قلب من وجود دارد و حقیقتاً نمی‌توانم

نسبت به آنچه در جامعه می‌گذرد، بی‌تفاوت باشم.

اخبار کشور

پزشکیان در جلسه شورای عالی قضائی:

مهم‌ترین میدان نبرد امروز عرصه اقتصاد و معیشت مردم است

مقدس ملت ایران و اهمیت صیانت از آن تأکید و ابرام داشتند.

محسنی‌اژه‌ای در بخش دیگری از سخنانش در

این نشست، با بیان اینکه رئیس‌جمهور، انسان با

اخلاصی است، اظهار داشت: دکتر پزشکیان، تمام

همّ و غمّ خود را گذاشته است تا آنچه به نفع اسلام

و ایران و مردم است، رقم بخورد. ما نیز باید نهایت

کمک و مساعدت را به وی و مجموعه دولت داشته

باشیم.

وی افزود: دکتر پزشکیان اعتقاد راسخ دارد که

کلام رهبری معظم انقلاب، فصل‌الخطاب است و

باید به نیروهای مسلح، نهایت کمک و مساعدت را

اتجام داد. ما این موضع رئیس‌جمهور را می‌ستاییم.

رئیس قوه قضائیه با تأکید بر خونسخواهی و

انتقام از دشمن، گفت: اینکه مردم معبوت‌شده،

در کف میدان و خیابان، بر ضرورت ادامه جهاد و

جنگ با دشمن متجاوز و غدار تأکید دارند و علم

خونخواهی برافراشتند، حتماً موضعی حق‌مدارانه

است و ما مسئولان نیز باید بر این موضع، اصرار

و ابرام ورزیم در این مورد هیچ اختلاف نظری بین

مقامات کشور وجود ندارد که دشمن آمریکایی ما

به هیچ وجه قابل اعتماد نیست؛ ما در برابر او کوتاه

نمی‌آییم و تا پای جان ایستادگی می‌کنیم.

محسنی‌اژه‌ای با اشاره به مبحث تاب‌آوری مردم

افزود: از سویی دیگر و در عین اینکه باید بر موضع

استمرار جهاد و مقابله با دشمن آمریکایی تأکید

ورزیم، مطالبه دیگری نیز وجود دارد که ضروری

است به وضعیت معیشتی مردم و تاب‌آوری آنها نیز

توجه جدی داشته باشیم؛ این موضع هم از سر حق

و حق‌مداری است. همین مردم معبوت‌شده که در

کف خیابان حضور مستمر و دشمن‌شکن دارند، این

مطالبه و دغدغه را نیز دارند که چرا گرانی وجود

دارد؟

وی خاطرنشان کرد: مردم برای ما مسئولان،

محرم هستند و ما موضوع پنهان و مکتومی با مردم

نداریم؛ اینکه برخی مسائل در مقطعی با مردم در

میان گذاشته نمی‌شود، برای آن است که دشمن

سوءاستفاده نکند.

رئیس قوه قضائیه بیان داشت: من شهادت

می‌دهم که دکتر پزشکیان مخلصانه در حال

خدمت به مردم و نظام است، اینکه رئیس‌جمهور در

سختن‌اش از موانع می‌گویند، به هیچ وجه به معنای

ناامیدی نیست، بلکه می‌خواهند از ما مسئولان در

سایر قوا، استمداد بطلبند و بر همه ما فرض است

تا به رئیس‌جمهور و مجموعه دولت کمک کنیم.

وی گفت: اکنون شرایط سختی حاکم است و

همه ما موظف و مکلفیم به دولت کمک کنیم تا در

اداره امور کشور و کمک به قوای مسلح، کوچک‌ترین

خلل ایجاد نشود.

وی عسوان کرد: هیچ‌کدام از بخش‌های

حاکمیت، به ویژه دولت و شخص رئیس‌جمهور

کوچک‌ترین تردیدی در ادامه مبارزه با دشمن غدار

ندارند، لکن تأکید رئیس‌جمهور آن است که در عین

توجه به امر مبارزه باید به مقوله تاب‌آوری مردم و

مسائل معیشتی مردم نیز توجه کنیم. استادگی ما

در برابر دشمن متجاوز، هزینه دارد و باید این هزینه

را بپذیریم.

رئیس قوه قضائیه بیان داشت: من شهادت

می‌دهم که دکتر پزشکیان مخلصانه در حال

خدمت به مردم و نظام است، اینکه رئیس‌جمهور در

سختن‌اش از موانع می‌گویند، به هیچ وجه به معنای

ناامیدی نیست، بلکه می‌خواهند از ما مسئولان در

سایر قوا، استمداد بطلبند و بر همه ما فرض است

تا به رئیس‌جمهور و مجموعه دولت کمک کنیم.

وی گفت: اکنون شرایط سختی حاکم است و

همه ما موظف و مکلفیم به دولت کمک کنیم تا در

اداره امور کشور و کمک به قوای مسلح، کوچک‌ترین

خلل ایجاد نشود.

وی عسوان کرد: هیچ‌کدام از بخش‌های

حاکمیت، به ویژه دولت و شخص رئیس‌جمهور

کوچک‌ترین تردیدی در ادامه مبارزه با دشمن غدار

ندارند، لکن تأکید رئیس‌جمهور آن است که در عین

توجه به امر مبارزه باید به مقوله تاب‌آوری مردم و

مسائل معیشتی مردم نیز توجه کنیم. استادگی ما

در برابر دشمن متجاوز، هزینه دارد و باید این هزینه

را بپذیریم.

رئیس قوه قضائیه بیان داشت: من شهادت

می‌دهم که دکتر پزشکیان مخلصانه در حال

خدمت به مردم و نظام است، اینکه رئیس‌جمهور در

سختن‌اش از موانع می‌گویند، به هیچ وجه به معنای

ناامیدی نیست، بلکه می‌خواهند از ما مسئولان در

سایر قوا، استمداد بطلبند و بر همه ما فرض است

تا به رئیس‌جمهور و مجموعه دولت کمک کنیم.

وی گفت: اکنون شرایط سختی حاکم است و

همه ما موظف و مکلفیم به دولت کمک کنیم تا در

اداره امور کشور و کمک به قوای مسلح، کوچک‌ترین

خلل ایجاد نشود.

صفحه ۳

سه‌شنبه ۳۰ تیر ۱۴۰۵

۶ صفر ۱۴۴۸ – شماره ۲۴۱۹۱

هدیه به خوانندگان
رهبر شهید انقلاب: دشمنان ملت ایران و دشمنان ایران اسلامی از خصوصیت انقلابی‌گری واهمه دارند و نگر اندند.

آخبار ادبی و هنری
بازیگر اسپانیایی: رفتار آمریکا با تیم ملی ایران زشت بود

«خاور یاردم»، بازیگر سرشناس اسپانیایی، در گفت‌وگویی مفصل

با مهدی حسن، مجری و روزنامه‌نگار انگلیسی-آمریکایی، ضمن تمجید از

قهرمانی کشورش در جام جهانی ۲۰۲۶، از برخورد با تیم ملی ایران در جریان

مسابقات انتقاد کرد و آن را «شت» خواند. او همچنین با اشاره به جنگ

غزه، عملکرد رژیم صهیونیستی را «سل‌کشی» توصیف کرد، از حمایت دولت

اسپانیا از فلسطین دفاع کرد و رئیس‌جمهور آمریکا دونالد ترامپ را نیز به یاد

انتقاد گرفت.

یاردم با انتقاد از برخی حواشی جام جهانی، برخورد با تیم ملی ایران را یکی از نقاط تاریک مسابقات دانست. او با اشاره به مشکلات ایجادشده برای ایران، از جمله مسائل مربوط به داوری، اجبار تیم ملی به تمرین در مرکزیک

به دلیل محدودیت‌های ویزا و دشواری‌های ورود به امریکا، گفت آنچه برای تیم ایران رخ داد «شت» بود.

یاردم با حمایت از مواضع دولت اسپانیا در قبال فلسطین، گفت اقدامات

اسرائیل علیه مردم فلسطین «یک نسل‌کشی کامل» است، موضعی که اسناد

و شواهد فراوانی آن را تأیید می‌کند. این بازیگر اسپانیایی همچنین گفت

حمایت آشکار خاور میثلی، رئیس‌جمهور آرژانتین، از بنیامین نتانیاهو و

حمایت سران رژیم صهیونیستی از تیم ملی آرژانتین، ناخواسته بار سیاسی

سنگینی بر فینال جام جهانی تحمیل کرد؛ هرچند تأکید کرد میلی نماینده

همه مردم آرژانتین نیست و بسیاری از شهروندان این کشور با سیاست‌های

او مخالفاند.

پیش‌تر و در آستانه بازی فینال جام جهانی، نتانیاهو با اعلام حمایت

از تیم ملی آرژانتین و نیول مسسی، برای این تیم ازروی قهرمانی کرد. او در

گفت‌وگوی با میثلی گفت: تو یک دوست واقعی هستی.

هیئت‌ها در ۸۶ نقطه کشور

با «حبیب ایران» عده‌ای تازه هستند

رویداد سراسری «حبیب ایران» با حضور جامعه ستاينگري، علما، ذاکران،

چهره‌های فرهنگي و مسئولان کشور بصورت هم‌زمان در ۸۶ نقطه ایران

برگزار شد. این آیین که با هدف گرامیداشت یاد رهبر شهید و تجدید میثاق

با آرمان‌های ولایت برگزار شد، بر نقش هیئت‌ها به‌عنوان کانون جهاد تبیین و

تمدن‌سازی تأکید داشت.

شرکت‌کنندگان در این مراسم با قرائت عهدنامه‌ای در تبیین عقلاي و

هنرمندانه این موضع‌گیری صریح بر برابر سکولاریسم، کشتگری فعال در

مسائل انان اسلامی، تقویت عقلايت در هیئت‌ها، باپبندی به اصول ستایشگری

و ایفای نقش مؤثر در جهاد تبیین و کام دوم انقلاب تأکید کردند. بر‌گزارکنندگان

این رویداد، «حبیب ایران» را آغاز فصلی تازه برای نقش‌آفرینی راهبردی در

جامعه ستایشگری در عرصه‌های فرهنگي و اجتماعي عنوان کردند.

جایزه شبنم قربانی

به کودکان شهید میناب اهدا شد